

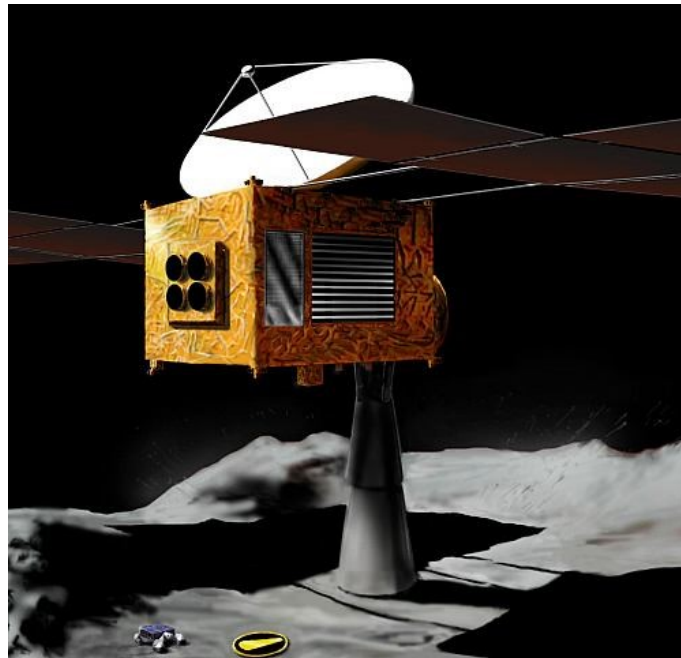
Hayabusa

Michal Vyhlídal¹

Klíčová slova: Itokawa, planetka, JAXA, vzorek horniny.

Sonda Hayabusa

Hayabusa (Sokol) bylo jméno japonské sondy, která se jako první na světě pokusila odebrat vzorek horniny z asteroidu. Ten se jmenuje Itokawa a je součástí hlavního pásu asteroidů mezi Marsem a Jupiterem. Kosmická agentura JAXA vypustila sondu v roce 2003 a navedla ji na dráhu k planetce Itokawa. Odběr vzorků se podařil o dva roky později až na druhý pokus, při prvním pokusu sonda sice na planetce přistála, neodebrala však žádný materiál a opět se vznesla nad povrch. Odběr vzorku byl proveden tak, že sonda vystřelila malý projektil k povrchu a úlomky a prach nasálo malé odběrné zařízení. Vzorek byl poté uložen do návratového pouzdra.

Obrázek 1: Sonda Hayabusa

Návrat sondy

Také návrat sondy zpět k Zemi provázely problémy. Se sondou na určitou dobu bylo ztraceno spojení a její návrat k Zemi se oddálil o tři roky. Navíc až do posledního okamžiku nebylo jisté, zda se sběr vzorků opravdu podařil a návratové pouzdro není prázdné. 13. června 2010 vstoupila sonda Hayabusa s návratovým pouzdem do atmosféry. Sonda v ní shořela a návratové pouzdro se vzorky dopadlo na padáku do vojenské oblasti Woomera v Austrálii. Vědecký tým poté zjistil, že byla mise úspěšná a z planetky Itokawa přivezla přibližně 1500 mikroskopických zrněk prachu.

¹SOU Ohradní, Praha

Obrázek 2: Průzkum odebraného materiálu z asteroidu Itokawa

Reference

- [1] <http://www.astro.cz/clanek/2368>
- [2] http://www.aldebaran.cz/bulletin/2005_45_haj.php
- [3] <http://osel.cz/index.php?clanek=51411>
- [4] http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Itokawastaub_1905cut2.jpg?uselang=sk
- [5] http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hayabusa%28Muses-C%29_sampling.jpg?uselang=sk